

**В.ДАНИЛЕВИЧ
А.КОСТИНЬСЬКИЙ**

ЗВИЧАЙНА ГОРОШИНА

(ПЕСА НА ДВІ ДІТ)

КИЇВ-1983 р.

ДІЙОВІ ОСОБИ

КОРОЛЬ

КОРОЛЕВА ІЗАБЕЛЛА

ПРИНЦ АРТУР

ЗВІЗДАР

КОРНЕЛІЙ-СЛУГА

МАРЦЕЛІН -СЛУЖНИЦЯ

МАРІЯ

МАРК-СТОЛЯР

1-ша ПРИНЦЕСА

2-га ПРИНЦЕСА

3-тя ПРИНЦЕСА

КОРОЛЬ БАРБАРИСЬКИЙ

ІМПЕРАТОР ТРУЛЯЛІЙСЬКИЙ

Гонці,поштарі,верблюди

ПРОЛОГ

Завіса закрита. Чути голоси за лаштунками. Голос: «Корнелій ! Марцеліно! .

Марцеліно!» З протилежного боку вибігають Корнелій і Марцеліна

КОРНЕЛІЙ.(Витираючи піт) Уф! Замучили!

МАРЦЕЛІНА. Заганяли!

КОРНЕЛІЙ.А так хочеться просто посидіти та й...

МАРЦЕЛІНА. Помріяти...

КОРНЕЛІЙ. Біда , коли королівством править...

МАРЦЕЛІНА .Безглузда баба...

КОРНЕЛІЙ.І треба ж ,вигадати ж такий закон,за якому слуга не може одружитися раніше за свого господаря.

МАРЦЕЛІНА.А ти що, збираєшся женитися? На кому ж це?

КОРНЕЛІЙ. На тобі,люба! ((Намагається обняти Марцеліну , вона відштовхує його.)Присягаюся,не пройде й місяця, як ми справимо весілля.

МАРЦЕЛІНА .Ой!Та ти вже, мабуть,разів триста присягався!

КОРНЕЛІЙ.А зараз присягаюсь триста перший . Найголовніше заручитися підтримкою королеви.

МАРЦЕЛІНА .Королеви ?

КОРНЕЛІЙ .Саме так,матінку треба переконати, що її синові принцу Артуру необхідно якомога швидше одружитися.

МАРЦЕЛІНА. А якщо принц не схоче? Його , крім цих...планет та всяких зірок, нічого не цікавить.

КОРНЕЛІЙ. (Зітхає)Не цікавить, це точно! Скільки вже разів, бувало,кажу йому:»Ваша величність,годі вже вам шукати в небесах зірочки, краще в гляньте довкола –скільки їх карооких,синьооких – усі так і світяться, чекають, не дочекаються, коли ви на них глянете. А він хоч би що! Ох-ох-ох! Дивиться на небо у свої труби і мовчить.

МАРЦЕЛІНА. Проте його слугу вмовляти не треба! Цей жодної зірочки не мине. Кожну побачить, роздивиться.

КОРНЕЛІЙ. Марцеліно ,віднині для мене сяє тільки одна зірочка!

(Намагається обняти Марцеліну.)

МАРЦЕЛІНА.(Кокетуючи) Так вже і одна...

(Голоси за лаштунками: «Корнелій! Марцеліно!»)

МАРЦЕЛІНА. Тьфу ти ! Завжди невчасно!

КОРНЕЛІЙ.(Підводячись) Ну і служба...

(Знову голоси:» Корнелій! Марцеліно!»)

КОРНЕЛІЙ.(Розкриваючи обидві половини! завіси) Йдемо! Йдемо!

Корнелій і Марцеліна розбігаються у різні боки

КОРНЕЛІЙ .(Кричить до Марцеліні) Не пізніше як через місяць,чуєш-через місяць наше весілля! Присягаюсь!

(По авансцені проходить навантажений мішками актор, на якому висить табличка з написом: «Верблюд». Поруч крокує, вдягнений у коштовний східний одяг купець. Назустріч купцю вибігає Корнелій, який

КУПЕЦЬ . Салам алейкум! Чи не підкажеш ти , о достойніший, як проїхати до міського базару?

КОРНЕЛІЙ. Звісно скажу. А ти, мабуть , з далеких країн приїхав до нас?

КУПЕЦЬ. О-о-о! Так, так! Я звідти , де сходить сонце, де завжди блакитне небо, де гори повні смарагдів , а річки золотого піску.

(«Верблюд» раптом починає голосно кричати.)

КОРНЕЛІЙ. Чого це він кричить?

КУПЕЦЬ . Він хоче сказати, що ще мудрістю та верблюдами славен наш край.

КОРНЕЛІЙ . Верблюди нам у королівстві не потрібні. А ось мудрість... товар дорогий. Мудрість-це добре. А чи не знаєш ти, продавець мудрості, що робити, коли... (Корнелій нахилиється до купця і шепоче йому на вухо.)

КУПЕЦЬ. Чому не знати? Слава Аллаху, я все знаю. У мене є книга, яка може вилікувати будь-якого принца, від будь-якої хвороби.

Вона може розвіяти чари і чорної, і білої, і навіть смугастої магії.

А зветься вона, ця дорогоцінна книга - « Як зробити щасливим спадкоємця престолу» Ось вона!

(Купець дістає зі скрині книгу і показує її.)

КОРНЕЛІЙ . Не знаю, як зробити щасливим принца, а ось себе як оцасливити – знаю. Мені здається, шановний, що принца треба одружити.

КУПЕЦЬ. Правильно. Тільки таким чином він може одужати. І тільки , коли ліками буде справжня любов . У цій книзі саме про це і йдеться . Багато сторінок цього безцінного манускрипта присвячено любові.

КОРНЕЛІЙ. Послухай , шановний , я тобі допоможу . Ти продаси цю книгу дуже вигідно. Королева купить її у тебе.

КУПЕЦЬ. (начебто образився) Продати книгу? Ніколи! Хіба що... (дивиться скося на гаманець,, що висить у Корнелія за паском) зробити тобі послугу, достойні ший.

(Корнелій віддає купцю свій гаманець.

Ось тепер я вже обов'язково зумію зробити тобі послугу- продати королеві мою безцінну книгу.

(За лаштунками знову лунає голос королеви:»Корнелію!»

КОРНЕЛІЙ. Іду! Іду! Прошу за мною, шановний!

(Корнелій, купець і верблюди ідуть за лаштунки.

ЗАТЕМНЕННЯ

ДІЯ ПЕРША

КАРТИНА ПЕРША

Подвіря столяра Марка. У садочку Марія зрізує троянди, кладе їх у кошик, і наспівує пісеньку.

Пісня Марії

Синьоокий вітре мій,

Легіте ранковий!

Ти приносиш серцю радість

І пісні чудові.

Всі троянди біля моря

Від тепла розквітли,

Ти на радість і на горе

Прилітаєш, вітре!

І троянд моїх червоних

Ти не помічаєш,

Полонили тебе зорі, Ти лиш ними мариш.

(Марія укладає троянди в кошик і ніби звертається до них, ділиться своїми радощами і печалями.)

МАРІЯ. Як я вам заздрю! Вами буде милуватися мій принц. Мене він, на жаль, не помічає. Так, я проста дівчина, а він... Скільки разів намагалася повернутися йому на очі... Але він завжди зі своїм учителем... усе чогось шукають, сперечаються, а до мене, йому і діла не має.

(З'являється столяр Марко, батько Марії. В руці тримає великий, зроблений з дерева, циркуль.).

Добрий день, татусю! Обід вже на столі. .

МАРКО. А ти?

МАРІЯ. Я не хочу .Я не голодна.

МАРКО. Ох, щось тут не те... А троянди для кого зрізала?

МАРІЯ. Троянди...До палацу віднесу...

МАРКО. Щось ти до палацу частенько почала шастати. .

(Марія схилила голову .Мовчить.)

Боюсь,що ці прогулянки до доброго не доведуть...Ну, чого похнюпилась? Мовчиш?Ну .Що ж , біжи... і заодно віддай молодому господарю цей циркуль. Скажи, що столяр Марко замовлення його виконав.

МАРІЯ. (радісно) Скажу! Обовязково скажу! (Побігла)

МАРКО. (Дивиться їй услід) Ось і виросла моя дівчинка. Шкода, матінка не дочекалася.

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ДРУГА

Зала у палаці .Скрізь висять клітки з птахами. Король Марціус Сто Восьмий переходить від однієї клітки до іншої. Він пересвистується з пташками в той час, як його жінка, королева Ізабелла, вголос обурюється.

Ізабелла. Неймовірно!Нечувано! Принц не з'являється на сніданок і не відомо, чим займається. Слуг неможливо докликатись,усе летить шкереберть, а ви, ваша величність, абсолютно спокійний.

(Король в знак підтвердження того, що він спокійний, нахиляє голову. В зал входить Марцеліна.)

ІЗАБЕЛЛА. Де ти пропадала? Чому принца не було на сніданку?

МАРЦЕЛІНА.Я, ваша величність, не пропадала. Я, з вашого дозволу, буда зайнята думками.

ІЗАБЕЛЛА .Про що ж ти думала?

(До залу непомітно входить Корнелій)

МАРЦЕЛІНА. Та все ж про те саме... думала, чому принца не було на сніданку.

ІЗАБЕЛЛА. Ну, і до чого ж ти додумалась ?

КОРНЕЛІЙ. О, ваша величність! Вона зрозуміла, що з вашим спадкоємцем, моїм любим господарем, коїться щось недобре.

ІЗАБЕЛЛА. А, це ти, пройди світе, вже з'явився?!

КОРНЕЛІЙ. Ваша величність, як можна? Я ж такий тихий як мишеня. Це всі знають. (звертаючись до короля) Ну, скажіть, ваша величність, чи не так?

(Король Марціус стверджено хитає головою.)

КОРНЕЛІЙ. Ось, бачите!

ІЗАБЕЛЛА. Годі базікати! Відповідай, чому твій господар, принц Артур, не прийшов на сніданок?

КОРНЕЛІЙ. Так я ж вам і кажу, що нас з Марцеліною теж усе це дуже турбує.

Де ж це бачено – не пити, не їсти, а цілими днями вивчати різні закляття і дивиться на зірки. Від одного безсоння захворіти можна. Я вже думаю, чи не зачарував його добродій Звіздар.

МАРЦЕЛІНА. В його роки, ваша величність, молоді люди цікавляться іншими справами.

КОРНЕЛІЙ. Дуже тонко підмічено!

МАРЦЕЛІНА. Повірте, мені, ваша величність.

ІЗАБЕЛЛА. Так, так, мабуть, ваша правда. Я й сама так подумала, що усі ці захоплення астрологією і магією нічого крім шкоди хлопчиків не принесуть.

А що ви гадаєте з цього приводу, ваша величність?

(Король мовчки дивиться на Ізабеллу і так само мовчки знизує плечима.)

ІЗАБЕЛЛА. (роздратовано відмахнулася від короля) А-а-а! У вас в голові, як завжди канарейки. (Звертаючись до Корнелія і Марцеліни) Покличте сюди старого Звіздаря!

КОРНЕЛІЙ. Слухаюсь, ваша величність. Але мені здається, що краще було б запросити сюди не Звіздаря, а купця.

ІЗАБЕЛЛА. Якого це там купця?

КОРНЕЛІЙ. Заморського, ваша величність. З повними скринями чудових речей...

КОРНЕЛІЙ. (Позіхаючи) Слухаюсь.

(Корнелій та Марцеліна пішли)

ІЗАБЕЛЛА. Благаю Вас, припиніть пересвистуватися з канарейками.!

Ви дочекаєтесь, що я їх викину геть!.

(Король продовжує займатися канарейками.)

Навіть слуг...Ви чуєте? Слуг турбує доля принца, а вас...(безнадійно махнула рукою) А-а-а! Моєї руки домагалися такі принци, а я...послухала поради покійної матінки...і ось...

До залу візжає на візку Звіздар. Король продовжує ходити від однієї клітки до іншої і пересвистуватися з канарейками.

ЗВІЗДАР. Схиляю коліна перед Вашими величностями! І ласкаві!

(Звіздар намагається підвестися і стати навколішки, але його намагання супроводжуються таким рипінням, що всі канарейки замовкають,

Король затуляє вуха, а Королева махає руками., благаючи Звіздара не вставати.

ІЗАБЕЛЛА. Сидіть, сидіть!

ЗВІЗДАР. Ваша величність, такі ласкаві!

(Під час розмови з Ізабеллою Звіздар починає клювати носом і останні слова промовляє засинаючи.)

ІЗАБЕЛЛА. Ви що, спите?

(Звіздар розплющує очі)

ЗВІЗДАР. Аналізую і порівнюю. А аналізувати і порівнювати рух небесних світил, котрі...котрі визначають долю людей, найкраще у темряві.

(Звіздар знову заплющує очі)

ІЗАБЕЛЛА. Досить вам аналізувати. Аналізувати зараз буду я! Долю дітей вирішують не зірки, а батьки. Мені не подобається, що принц не спить ночами.

У його віці це шкідливо.

ЗВІЗДАР. Шкідливість і користь поняття відносні. Про це говорили великі вчені й філософи давнини. Карціус Марціус.

ІЗАБЕЛЛА. Що,що?

ЗВІЗДАР. Для науки ніщо не шкідливо...

(Королева від нього відсахнулася.)

ІЗАБЕЛЛА. Я вимагаю від вас , як наставника принца, припинити ці нічні спостереження..

ЗВІЗДАР. (зітхаючи) О-о-о! Ваша величність, відчувається ,що ви не вивчали

Філософії, астрології, археології, монології, болтології. Ваш син пізнає закони матері. Вчені усього світу будуть з гордістю вимовляти його ім'я.

Він стане самим вченим за всіх королів і королем вчених.

(Звіздар знову заплющує очі)

ІЗАБЕЛЛА. У мого сина вже є значно поважніші титули і він не потребує інших. Припиніть ваші безглузді заняття! Хлопчику потрібен відпочинок. Інакше, добродію Звіздар, нам доведеться з вами розпрощатися. І не намагайтеся його причарувати.

(Звіздар продовжує сидіти з примруженими очима. Ізабелла підходить до нього й трясє за плечі.)

ІЗАБЕЛЛА. Він знову спить!

ЗВІЗДАР. О, ваша величність, ви підвелися з трону, щоб підійти до мене. Який я щасливий! Я схиляю коліна!

(Звіздар знову намагається підвестися. Але й на цей раз повітря зригається від несамовитого ревіння. Знову замовкають канарейки. Король затуляє вуха, а

Ізабелла у відчаї махає руками.)

ІЗАБЕЛЛА. Ні-ні! Тільки не це! Ви вільні, добродію Звіздар. Аудієнція закінчена.

(Звіздар полишає сцену)

Бідний мій син. І цій людині довірено виховання принца. Зрештою й ви, ваша величність, повинні вжити якихось заходів.

(Король заперечливо хитає головою, знімає зі стіни одну клітку і мовчки з нею виходить.)

ІЗАБЕЛЛА. І так завжди! Крім канарейок вас нічого не цікавить. Ну, чому... чому я не пішла заміж за паді шаха? Це була ласкава і ніжна людина.

(За лаштунками чути, як Король пересвистується з канарейками.)

Бідний принц...

В залу входить Корнелій. Він здаля несміло звертається до Королеви.

КОРНЕЛІЙ. Ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА. Чого тобі?

КОРНЕЛІЙ. Я ж вам говорив, прибув заморський купець і привіз цілу скриню дивовижних товарів.

ІЗАБЕЛЛА .Знову ти зі своїм купцем. Гаразд, нехай заходить.

(Корнелій приводить до залу купця. Слідом за купцем крокує «Верблюд», на якому лежить велика скриня.»Верблюд» схиляється на коліна і купець знімає з нього скриню. Купець відмикає скриню і з поклоном вітає королеву.

«Верблюд» не відстає від свого хазяїна. Він намагається зробити уклін

КУПЕЦЬ О, королева!Радий привітати вас і запропонувати вам...вашим світлішим очам рідкісні товари, які я привіз з-за двадцяти морів і океанів.

Вірно я кажу? (Звертається до «Верблюда», котрий схвально хитає головою.)

(Купець дістає зі скрині прозорі , як павутиння, тканини, витончені східні посудини,дорогоцінні скриньки.)

Ці тканини легші за вітер. У спеку вони прохолодні, як гірський струмочок .А в мороз гріють, як дорогі хутра. Вино в цьому посуді ніколи не скисає і зберігається віками. А ось, найвеличніша з королев, прекрасні мазі і пахощі, які роблять красу невмирущою .

(«Верблюд» коментує купця жестами та мімікою. Коли купець розказує , що про тканини, що легші за вітер, верблюд витягує губи дудочкою і дме.

Коли купець розхвалює посуд для вина, він прицмокує губами, а коли хазяїн розповідає про мазі,що зберігають красу, «верблюд» соромливо опускає очі.

КОРНЕЛІЙ. (пошепки купцю) Кни-га! Кни-га!

(Купець відмахується від Корнелія)

КУПЕЦЬ.(королеві) Усе найкраще, що було, я приніс сюди.

ІЗАБЕЛЛА. (захоплено) Так-так! Чудові товари!

(«ВЕРБЛЮД», у знак згоди,хитає головою. Королева підходить до речей і починає їх розглядати. Раптом вона помічає на дні скрині іще щось.)

А це що?

КУПЕЦЬ. Це вам ні до чого. Ви і ваш син і без цього щасливі. Навіщо вам ця книга, котра зветься « Як зробити спадкоємця престолу щасливим?»

Мені пропонували за цей безцінний манускрипт півцарства, але я відмовився.

Я сказав:»Я подарую його найвеличніший з королев усього за якихось сто золотих монет.»

КОРНЕЛІЙ.(Шепоче купцеві) Сто золотих монет! Ого!

(Купець вирішив, що буде краще, коли Корнелій не заважатиме йому.)

КУПЕЦЬ. Ваша величність, у цій книзі є багато таємниць і трапиться страшно, коли ці таємниці дістануться недостойним...

(Натякає на Корнелія)

ІЗАБЕЛЛА. (Показує Корнелію на двері) Корнелію!

КОРНЕЛІЙ. (Купцю) Ох, і пройдисвіт! Оце так пройдисвіт!

(Корнелій виходить. Верблюду показує йому язика.)

КУПЕЦЬ. Про таємниці зібрані в цій книзі, найвеличніша з королев, не повинен знати навіть вітерець, який літає біля вікна твого палацу, інакше вони перестануть бути таємницями і загублять свою чудодійну силу.

(Верблюду нахилиється до купця і щось у шепоче на вухо.)

КУПЕЦЬ.(Образливо «Верблюдові») Ні-ні! Не відмовляй мене ! Більше я з королеви взяти не можу. Це ж подарунок .Подарунок ціною всього у сто золотих монет.

ІЗАБЕЛЛА. (Нетерпляче) Досить торгуватися. Покажи мені цю книгу.

КУПЕЦЬ. Зараз-зараз. Але, чи знайдуться у вас ці, це не те. нікчемні сто золотих монет?

(Ізабелла не відповідаючи, бере з рук купця книгу і гортає її. Потім мовчки дає йому гаманець з грошима .Купець бере гроші, мовчки складає у скриню свої товари і, низько вклонившись, швидко виходить. Королева гортає книгу.

ІЗАБЕЛЛА. Меч - кладенець...ні. Філософський камінь... Досить з нього зірок і магії .Жива вода...Ну й книги пішли. А це...Знайшла! Горошина!

Звичайна горошина!(Читає) « Принцеса, котра відчує горошину, яка лежить під перинами, виявиться справжньою і зможе принести принцу щастя»

Хто ж це таке придумав? Великий казкар Андерсен.! Принца, мого сина, зможе вилікувати від усього цього чаклунства справжня принцеса. Корнелію! Марцеліно!

(На сцену вибігають Корнелій та Марцеліна.)

Мені потрібні музиканти! Поштові марки! Конверти! Сургуч! І перини! Сотні перин! Найкращої якості! Особливо перини!! Швидко! Все найвищої якості!

Особливо перини! Швидше! Негайно! Зараз же!

(Корнелій та Марцеліна збираються йти, але в цю мить в залу навшпиньки прокрадається Марія. Вона не помічає присутніх

І натикається на Марцеліну.)

МАРІЯ. Ах!

ІЗАБЕЛЛА. Хто це?

КОРНЕЛІЙ. Марія - дочка столяра Марка.

ІЗАБЕЛЛА. Чого їй треба?

МАРІЯ. Ось... троянди... і...

ІЗАБЕЛЛА. Троянди - це доречно . Зустрінемо принцес квітами. Віддай квіти Корнелію і можеш іти.

КОРНЕЛІЙ. (Бере квіти) А це що у тебе?

МАРІЯ. Це...ах...так...Тато просили передати цей циркуль принцу Артуру.

КОРНЕЛІЙ.(З усмішкою дивиться на Марію, здогадуючись про її наміри.)

Ну, що ж, підемо...Бачу, тобі кортить зустрітися з принцем...Ось ти сама і передай йому цю штуку .

ІЗАБЕЛЛА. Ніяких штук!Ніяких циркулів! З сьогоднішнього дня у принца почнуться інші, справді королівські заняття. Йдіть!

(Всі виходять. Ізабелла кричить услід:»Не забудьте про музикантів!

А також про конверти і перини! Найголовніше - це перини!

ЗАВІСА

На просценіум входить Корнелій.

КОРНЕЛІЙ. Ура! Книга почала діяти! Ізабелла вирішила одружити принца,розіслала гонців у всі сусідні королівства.

(По авансцені пробігають гонці.)

ГОНЕЦЬ-1. Їх величність Король Марціус Сто Восьмий і його дружина Королева Ізабелла оголошують конкурс на звання « Найсправжнішої принцеси». Принцеса, котра у конкурсі переможе, стане нареченою принца Артура.

(Перший гонець зникає. З'являється другий Гонець.)

ГОНЕЦЬ-2. Взяти участь у конкурсі можуть лише особи з блакитною кровю, які народилися в сорочці і з срібною ложкою у роті, тобто справжні принцеси.

(Другий гонець зникає. На авансцену вибігає третій гонець.)

ГОНЕЦЬ-3. Срібні ложки без проби і клейма не дійсні! Поспішайте на конкурс!

Тільки справжня принцеса може стати переможницею і одружитися з принцем Артуром. Доведіть ,що у ваших жилах тече блакитна кров.!

(Третій гонець зникає. На сцені з'являється Корнелій.)

КОРНЕЛІЙ. Чули !? Сусідніх королівств їй замало. (Радісно) Ох, вже ця Ізабелла! Вона відправила листи у віддалені королівства.

(По сцені бігають листоноші з торбами, повними листів.)

ЛИСТОНОША-1. Їх величності королю Барбариському. Терміново-рекомендований!

ЛИСТОНОША-2. Їх величності Леону Альфреду Марії Кузьмі - імператору Трулялійському цінний лист з повідомленням!

(Листоноші зникають.)

КОРНЕЛІЙ. А в дуже віддалені королівства, куди й листи не доходять, полетіли телеграми. І всю цю кашу заварив я !

(В повітрі, неначе птахи, летять телеграми.)

КОРНЕЛІЙ. Ну, тепер принца обов'язково одружать. Але ...коли говорити чесно, то хлопця мені шкода. Адже його хочуть одружити не просто на гарній милій дівчині , а обов'язково на королівській дочці.

Ось ви, коли-небудь бачили цих дочок? Тож-то і воно. Нічого в них хорошого немає... Одна манірність та креноліни. Дозволили б мені , я б йому таку дівчину знайшов. Е-е-е... Та що там казати! Тільки хто мене буде слухати. Принцу це все не в голові, а королеві подавай срібну ложку в роті. (Передразнюючи королеву)

«Це все не твоя справа, Корнелію. Долю принца вирішую я». Безумовно ви, ваша висотність. (Кланяється, наче розмовляє з королевою) Моя справа – Марцеліна. Це вже істинно моя справа. А долю принца вирішуйте ви!

(На авансцену вискакують гінці і листоноші. Вони женуться за куркою.)

І все одно, чує моє серце, що тут щось не так. Нехай конкурс, нехай принцеси - все це чудово і зрозуміло, але до чого їй знадобилися перини? Аж сто штук. Це вже щось наша королева задумала. Але що? І купець шахрай зник. Як крізь землю провалився!

(Гонці і листоноші ніяк не можуть спіймати курку.)

Хіба так ловлять?

(Курка тікає зі сцени. Слідом за нею біжать листоноші, гінці та Корнелій.)

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ТРЕТЯ

Кімната принца. Біля вікна стоїть чимала споруда з всіляких труб :музичних, водостічних...і також телескоп. Посередині кімнати знаходиться завалений кресленням і різними паперами , старими картами і глобусами,ретортами і пробірками, робочий стіл принца.

Принц стоїть біля телескопу, наспівуючи жартівливу пісеньку, і прикручує до нього ще одну трубу.

ПРИНЦ.Слон у небі пролітав

І ялинку привітав,

Сів на гілку і співає,

А пр. що і сам не знає.

Ля-ля-ля,ля-ля-ля...

Хмари всі перелякав,

Звіря в лісі здивував-

Нашарошилися вуха,

Навіть заєць пісню слухав

Ля-ля-ля,ля-ля-ля...

Замахали всі лапками:

Дядько слон, візьміть нас з вами

В небі синьому літати

І пісень таких співати:

Ля-ля-ля,ля-ля-ля...

Слон йому відповідає:

-Тільки той отак літає,

Хто слонятком народився

І співати так навчився:

Ля-ля-ля,ля-ля-ля...

ЗВІЗДАР. Принц, ви займаєтесь такою серйозною справою- збираєте телескоп- і при цьому співаєте такі несерйозні пісні. «Слон у небі пролітає». Ну, де ви таке бачили?

(В кімнату влітає резинова надувна курка. Слідом за куркою, що голосно квочке, вбігає Корнелій. Усі ловлять курку .Але вона, неначе м'яч відлітає від Принца до Корнелія.

ПРИНЦ. (женеться за куркою)Що це таке?

КОРНЕЛІЙ. Курка, принце!

ПРИНЦ. Я бачу, що курка! Але як вона сюди потрапила?

(Корнелій намагається піймати курку,але вона злітає на стіл.)

ЗВІЗДАР.О, наші магичні експерименти! Вона перевернула пробірку і три колби.

ПРИНЦ. Ти можеш мені пояснити,що все це означає?

КОРНЕЛІЙ. Ваша матінка, королева Ізабелла, вирішила провести конкурс серед принцес, щоб знайти справжню і оженити вас з нею.

ПРИНЦ. Мене?

КОРНЕЛІЙ. А кого ж іще?

ПРИНЦ. Для чого?

КОРНЕЛІЙ. Щоб ви стали щасливим.

ЗВІЗДАР. Принце, до щастя можна прийти тільки за допомогою науки. .

(Курка сідає на трубу телескопа.)

ПРИНЦ. Ах, мій телескоп!

КОРНЕЛІЙ. Ніколи не думав, що ці чудернацькі труби так мудро зветься! І ви гадаєте,що зазирнувши у цю дірку, можна щось побачити?

ЗВІЗДАР. Коли принц збудує цій новий телескоп,він пізнає таємниці руху небесних тіл, а згодом знайде і свою зірку. Зробити у житті вірний вибір і роздивитися істину можна тільки за допомогою знань.((Замислюється) стіл

КОРНЕЛІЙ .За допомогою знань-щастя? Чудасія!

(Курка з телескопу перелітає під стіл .Корнелій і принц лізуть туди теж.)

ПРИНЦ.(З під столу) І все-таки я не розумію, навіщо моїй матінці знадобилася ця курка, навіть коли вона ви гадала якийсь конкурс?

КОРНЕЛІЙ.(З під столу) Їй потрібна не курка. Їй потрібні пух і пір'я!

ПРИНЦ. Пух і піря?!

КОРНЕЛІЙ. Так! Їй навіщось знадобилися сто перин.

(Звіздар раптом підвів голову, розплющив очі і промовив.)

ЗВІЗДАР. Тут криється якась таємниця.

(Звіздар знову заплющує очі.)

КОРНЕЛІЙ. Цілком вірно, добродію Звіздаре. Я сам вже про це думав.(Собі)

І пройдисвіт купець фьють і зник!

(Курка вискакує з під столу й вибігає з кімнати. В цей час у кімнату входить королева Ізабелла з одягнуеною у екзотичний одяг принцесою, яка тільки що прибула на конкурс. Корнелій біжить за куркою і стикається з Ізабеллою та принцесою.)

ІЗАБЕЛЛА. Корнелію?!

КОРНЕЛІЙ. Слухаю,ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА. Знову ледарюєш!

КОРНЕЛІЙ. Як можна,ваша величність!? Ніколи! Ось ловлю, як ви наказали , курку, щоб приготувати це...

ІЗАБЕЛЛА.(Прикладає пальця до рота) Тс-с-с!

КОРНЕЛІЙ. Щоб приготувати це... як його... рагу.

(Корнелій вибігає)

ІЗАБЕЛЛА. Артуре, познайомся. До нас прибула дочка короля Барбариського.

(Принц стоїть біля телескопу і прилаштовує якусь трубу. Принцеса робить кніксен.)

ПРИНЦЕСА. Люсі.

АРТУР.(Нахиляє голову)Артур.

ІЗАБЕЛЛА. (Підходить до Артура. Сердито шепоче) Будь уважнішим до цієї чудової дівчини.

ПРИНЦ.(Також пошепки) А ви впевнені?

ІЗАБЕЛЛА. В чому?

ПРИНЦ. В тому, що вона чудова.

ЗВІЗДАР.(З заплющеними очами) Не піддавайтесь. Принце, не забувайте про головне: «Ратус-Маратус» .Як говорили у давнину: «Чудове пізнається не відразу».

(Королева сердито пирхає і повертається спиною до Звіздаря. З-за лаштунками сцени чути стукотіння коліс.)

МАРЦЕЛІНА. (З'являючись у дверях кімнати) Прибула дочка імператора Трулялійського!

ІЗАБЕЛЛА. (Принцесі) Люба моя, підемо їй назустріч.

(Ізабелла, Марцеліна та принцеса виходять.)

ПРИНЦ. Бач, що вигадала...одружити мене. Ні, королево, так просто я вам не дамся!

ЗВІЗДАР. (Відкриває очі) Браво, мій принце! Нас чекають великі відкриття!

(Принц і Звіздар повертаються до своїх занять.)

ПРИНЦ. В одному старовинному манускрипті я читав, що коли заглянути в дуже темну глибоку криницю, то на дні її, навіть вдень, побачиш зірки.

Коли це так, то нам треба видовжити ці дві труби.

ЗВІЗДАР. Чудова думка!

(Обоє схиляються над кресленням.)

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ЧЕТВЕРТА

Зала палацу. На троні сидить королева Ізабелла. Позаду стоять Марцеліна і Корнелій. На кріслах розсілися принцеси - учасниці конкурсу, які прибули з різних королівств. Вони манірничують, приймають примхливі пози.

(До залу входить король. Принцеси встають і роблять кніксен. Король мовчки розглядає дівчат у лорнет. Потім сідає на трон поруч з Ізабеллою.)

ІЗАБЕЛЛА. Любі принцеси, я оголошую конкурс відкритим.

1-а ПРИНЦЕСА. Ну, а де ж сам принц?

2-а ПРИНЦЕСА. Так...ми хочемо, щоб він побачив наше мистецтво.

3-я ПРИНЦЕСА. І талант. Я дуже талановита. Мені це всі говорять.

ІЗАБЕЛЛА. Принц Артур зайнятий .Він шукає нову зірку, котру назве імям переможниці конкурсу.

1-а ПРИНЦЕСА. Як дотепно!

2-а ПРИНЦЕСА. Чарівно!

3-я ПРИНЦЕСА. Надзвичайно! Зірку назвуть моїм імям!

ІЗАБЕЛЛА .Отже, перший тур нашого конкурсу - танцювальне та вокальне мистецтво - оголошую відкритим. Корнелію , приколить дівчатам номери.

МАРЦЕЛІНА. Дозвольте я сама, ваша величність. Як би він не уколів котру з дівчат.

КОРНЕЛІЙ. Марцеліно , ти ревнуєш?

МАРЦЕЛІНА. Ще чого вигдавав. Мені просто жаль принцес. Ти інколи буваєш такий незграбний...

(Марцеліна приколює номери.)

ІЗАБЕЛЛА. Отже, починаємо!

(Кожна з дівчат виконує пісеньку, супроводжуючи її танцями.)

1-а ПРИНЦЕСА. (Співає і танцює)

Стеарин на свічці тане,
Менуєт красивий танець,
Принц побачить і збагне -
Треба вибрати мене!

2-а ПРИНЦЕСА. (Співає басом і акомпанує собі на гітарі.)

Гей, гітаро, підспівай,
Голубу кров прославляй!
Я співаю так, щоб принцу
І вночі мій спів приснився.
Він почує, запитає:
Хто так хороше співає?
І відразу все збагне
І посватає мене!

3-я ПРИНЦЕСА.

Полоню його красою,

Знаю я , що він не встоїть.
І загубить розум свій,
Принц ,напевне, буде мій!!

Мужу розум ні до чого ,
Коли гарна жінка в нього...
Хай втрачає розум свій,
Принц, напевне, буде мій!

Король підвівся, з презирством глянув на принцес, взяв клітки з канарейками і пішов.

ПРИНЦЕСИ.(Всі разом) А їх величність Марціус Сто Восьмий, хіба не буде брати участь у виборі кращої з нас?

ІЗАБЕЛЛА. Їх величність зайнятий справами величезної державної важливості...Їх величність вивчає мову птахів,, щоб зробити їх своїми підданими. А ми будемо продовжувати нашу роботу. Зараз вам треба виконати значно складніші вправи конкурсу. Марцеліно і Корнелію, видайте принцесам нитки.

(Марцеліна і Корнелій дають дівчатам переплутані нитки. Дівчата здивовано розглядають їх.)

1-а ПРИНЦЕСА. Що це?

2-а ПРИНЦЕСА. А я хочу червоні! Дайте мені червоні! Цей колір мені до лиця.

3-я ПРИНЦЕСА.А що ми будемо з ними робити?

ІЗАБЕЛЛА. Зараз я все поясню. Принцеса, котра зуміє , не гніваючись, з усмішкою, розплутати нитки, доведе, що вона має добру вдачу і терпіння.

А майбутній королеві, повірте, ці якості необхідні. Почнемо.

(Корнелій бє в гонг. Принцеси починають розплутувати нитки. Але їх зусилля кінчаються безрезультатно. Врешті вони самі заплутуються.

1-а ПРИНЦЕСА. Які гидкі нитки!

2-а ПРИНЦЕСА. Ма-мо-о-о! Я хочу додому!

3-я ПРИНЦЕСА. Мій талант до цього не звичний .Розв'яжить - же мене нарешті!

ІЗАБЕЛЛА. (Корнелію та Марцеліні) Розплутайте принцес!

КОРНЕЛІЙ.(Шепоче королеві) Ваша величність, а накажіть – бо принцесам спекти щось смачне .

ІЗАБЕЛА. Що ти, Корнелію, це не королівське заняття.. Та буває всіляке. Інтриги, знаєте, різні, змови, чарівники, дракони казкові... А принца, либонь, годувати треба.

ІЗАБЕЛЛА. Можливо ти і правду кажеш. Нехай спробують.(Корнелію та Марцеліні) Принесіть продукти і жаровню.

(Корнелій і Марцеліна виходять)

А зараз ,дівчата, ви нам покажете своє кулінарне мистецтво.!

(Дівчата починають хвилюватися, перемовляються .Деякі обурюються, інші покійно чекають своєї долі. Входять Корнелій і Марцеліна . Вони вносять все необхідне для приготування торта Звучить музика. Дівчата під музику, наповнюючи залу щебетанням, місять тісто, готують торт. Гонг оповіщає, що строк кінчився.)

ІЗАБЕЛЛА .Будь ласка,дівчата,займіть свої місця.

(Дівчата покійно повернулися на свої місця.)

Ну що, спробуємо ваші вироби! Принцесам слід розбиратися у всіх тонкощах кондитерського мистецтва.

(Ізабелла куштує те, що спекли дівчата, давиться, плюється)

ІЗАБЕЛЛА. На жаль,дорогенькі принцеси,особливим талантом природа вас не обдарувала. А зараз я хочу побажати вам спокійної ночі. Корнелій та Марцеліна покажуть вам де знаходяться ваші покої. Наслідки конкурсу я оголошу завтра.

ЗАТЕМНЕННЯ

Ранок. Та сама декорація. Зі своїх покоїв виходять заспані, позіхаючи дівчата. Вони товчуться перед люстерком, намагаючись привести до ладу свої наряди. Принцеси штовхаються, показуючи одна одній язика. В зал входить королева Ізабелла.

ІЗАБЕЛЛА. Доброго ранку, принцеси. Як вам відпочивало ся?

ПРИНЦЕСИ.(хором) Чудово, ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА .Ви спали спокійно?

ПРИНЦЕСИ. Як вбиті!

ІЗАБЕЛЛА. Вам ніщо не заважало?! Перини були м'які?!

ПРИНЦЕСИ. Мякі,мякі!

ІЗАБЕЛЛА. Ну, що ж, дуже рада, що ви добре відпочивали. А тепер я вас повинна розчарувати. Жодна з вас не витримала умови конкурсу і не довела, що вона справжня принцеса. Отже, жодна не може стати нареченою принца Артура. Ваші карети чекають на вас. Всього вам доброго! Будете в наших краях, заходьте!

(Принцеси обурюються. 3-я принцеса знепритомніє)

ІЗАБЕЛЛА. (кричить) Корнелію, Марцеліно!

(Вбігають Корнелій і Марцеліна)

Заспокойте принцес і... спровадьте їх додому. З хвилини на хвилину можуть прийти нові учасниці конкурсу.(Виходить.)

- Корнелій підштовхує дівчат до дверей. На плечах у нього лежить знепритомлена принцеса. Інші принцеси пручаються і намагаються вдарити Корнелія чобітком, парасолькою. Корнелій спритно увертається від ударів.

КОРНЕЛІЙ. Ну-ну, не засмучуйтесь!

ПРИНЦЕСИ. Не засмучуватися? Легко вам говорити, а коли нам до вподоби Артур.

КОРНЕЛІЙ. Ви ж його зовсім не бачили.

ПРИНЦЕСИ (хором) А нам і не потрібно його бачити. Він- принц, і цього досить. Зараз принци на дорозі не валяються.

1-а Принцеса. А я його бачила і тому... я хочу замі-іж!

КОРНЕЛІЙ. О, цього хочете не тільки ви! Навіть моя Марцеліна...

(Марцеліна посміхається)

2-а ПРИНЦЕСА. Яке нам діло до вашої Марцеліни. Порівняли... Ми-принцеси. А ваша Марцеліна – служниця!

КОРНЕЛІЙ .Звісно , правда на вашому боці...але...(до глядачів) я не проміняв би одну служницю на десять принцес.

1-а ПРИНЦЕСА .Подайте нам принца! Нам потрібен принц! При-и-инц!

КОРНЕЛІЙ. Ну навіщо так побиватися. Він цього не заслуговує.

ПРИНЦЕСИ .Н і, заслуговує!

КОРНЕЛІЙ. Даю вам слово – ви помиляєтесь. Якщо бажаєте, я вам дам адресу сусідського принца. Прекрасний молодий чоловік.

ПРИНЦЕСИ.(Перебиваючи одна одну) Дайте мені адресу! Ні, мені! Я перша сказала - мені! Ну-у-у! Будь ла-а-ска-а-а! Мамо-о-о, я хочу адресу цього гарного принца!

(Корнелій виводить принцес з залу. Ззаду їх підштовхує Марцеліна. Чути, як від'їжджають карети. Галас стихає. В залу входять стомлені Корнелій і Марцеліна., вони тяжко зітхають, а потім опускаються на трон. В залу входить Король. В руках у нього клітка з канарейками. Він розвішує клітки і час від часу пересвистується з пташками. Король помічає на троні стомлених Марцеліну і Корнелія. Король здивовано повів плечима. Марцеліна та Корнелій обнімаються. Король залишає залу.

ЗАВІСА

ДІЯ ДРУГА

КАРТИНА ПЯТА

Кімната Принца . Принц порається біля телескопу, прикручуючи якусь трубу. Біля столу сидить у своєму кріслі Звіздар.

ПРИНЦ. Отже, все готово.

ЗВІЗДАР. Так, ви принце, реконструювали телескоп і тепер зірки наблизились до нас.

(В кімнату входить Корнелій. Він приніс обід. Ставить піднос на стіл.)

КОРНЕЛІЙ. Принце, обід подано!

ПРИНЦ .Ми відкриємо таємниці взаємодій небесних світил. Це так цікаво, Корнелію.

КОРНЕЛІЙ. Ваша величність, обід. Скоро можуть прийти нові принцеси , і обід захолоне.

ЗВІЗДАР. Корнелію, ти невиправний... принцеси, обід... Адже йде мова про зірки. Принц щойно закінчив будувати телескоп.

КОРНЕЛІЙ .Виходить , тепер в цю штуку можна щось побачити?

ПРИНЦ. Звичайно! На жаль, зараз не ніч – ти б таке побачив!..

КОРНЕЛІЙ. А мені і на Землі є на що дивитися.

(Корнелій хоче підійти до телескопу і глянути в нього.

ПРИНЦ. (Сміючись) Зачекай, його ще треба відрегулювати.

(Принц припав до телескопу). Вчителю, я бачу море! Воно зовсім поруч. Мені здається, що я чую плескіт хвиль. Наш телескоп – чудо краси!

ЗВІЗДАР. Ні, ні, ми самі створили цей чудовий телескоп, принце. Я впевнений, ви обов'язково побачите ще щось таке, що вразить ваш розум .

ПРИНЦ. А ось базарна площа. Музики на площі. Вони, мабуть, співають щось веселе. Всі навкруги сміються. А ось невеличкий садок, а...а...а в садку..ку...

Хто це? Хто?

ЗВІЗДАР.(В тривозі) Кого ви там побачили?

ПРИНЦ. Вона! Вона прекрасна, як зірка, як тисяча зірок!!

ЗВІЗДАР .Про що ви говорите?! Що може бути прекрасніше магічного руху зірок?!

(Принц підштовхує Корнелія до телескопу)

ПРИНЦ. (Корнелію) Подивись, як вона прекрасна!

КОРНЕ ЛІЙ. Так це ж Марія! Дочка столяра Марка!

ПРИНЦ. Ма-рі-я-а-а-а!

ЗВІЗДАР. Марія?

КОРНЕЛІЙ. Марія, а хто ж ще? Перша майстриня і танцюристка в нашому королівстві. Працює, неначе танцює. А вже як танцювати почне...е-е-е, та що там казати – гарна дівка!

(Принц відштовхує Корнелія від телескопу і дивиться на дівчину .)

ПРИНЦ. Так-так , вона прекрасна. Як легко рухається. Які у неї золоті коси. – Ма-рі-і-ія!

КОРНЕЛІЙ. Але вона не принцеса. І в сорочці не народилася. І кров у неї не блакитна.(Корнелій підбиває Принца) Даремно ви, Принце, хвилюєтесь. Їй Богу, даремно! Спадкоємець престолу – Артур ... і раптом дочка столяра.

Хто дозволить?

ПРИНЦ. Хто? Та як не дозволити, коли я її вже кохаю?Корнелію, ти повинен познайомити мене з нею, з Ма-а-а-рі-є-ю!

КОРНЕЛІЙ. Це я з радістю. Вам послужу щиро.(до залу), та й себе не забуду.

ЗВІЗДАР. Але як же зірки?! Як великі відкриття, котрі ви повинні зробити?!

ПРИНЦ. Мені здається, що я все зробив, вчителю. Я відкрив зірку, котра сяє вдень! Пішли, Корнелію!

КОРНЕЛІЙ. З радістю, мій господар!

(Принц і Корнелій вибігають. Звіздар під'їжджає до телескопу, дивиться в нього.)

ЗВІЗДАР. Я здогадувався, що прийде час, і ви зробите це відкриття. Будь-які відкриття робляться за допомогою науки...

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ШОСТА

Подвіря столяра Марка. У садочку Марія поливає грядки і наспівує пісеньку.

То не троянда, а любов
Весною розцвітає,
А ти не вбачив і пішов
До тих зірок, що сяють.

Все знають троянди,
Червоні троянди,
Квіти кохання...
Ти в них запитай!

Та, де б не був
Ти, любий мій,
До тебе серце лине.
Зірок багато на землі,
А в нас любов єдина.

Все знають троянди,
Червоні троянди,
Квіти кохання...
Ти в них запитай!

Входять Принц та Корнелій.

ПРИНЦ. (Пошепки) Корнелію, послухай! Ти тільки послухай, про що вона співає... Ходімо звідси. Вона любить іншого.

КОРНЕЛІЙ. Ха-ха-ха! Принце, і чому вас навчали всі ваші вчителі, коли ви не розумієте головне. Те, що розуміють всі: і звірі, і птахи, і жуки, і черепахи, навіть холодні тюлені і ті зрозуміли б, що дівчина співає про вас.

ПРИНЦ.(Хитаючись на всі боки, неначе маятник)Про мене? Значить вона мене теж...

(Принц знепритомнів. Падає на землю.)

КОРНЕЛІЙ .Ваша величність ! Та що це з вами?! І що за тендітний народ ці принци.(Трусить принца)Ваша величність! (Принц як неживий) Ні, все ж таки загадкова річ – любов, одні від неї гублять розум і непритомніють, інші навпаки, тільки і приходять до розуму, коли покохають. Гей, Марку , Марія! Сюди!

(Марія кидає своє заняття і з букетом троянд біжить до принца. Вона нахилиється до нього й кладе йому на груди троянди.) .

МАРІЯ. Мій принце! Мій любий! Що з тобою?

КОРНЕЛІЙ .Нічого страшного, маленька .Просто він про дещо довідався і трішечки зворушений. Все це було надто несподівано! Навіть для мене.

МАРІЯ. Про що він довідався? Хто тебе скривдив, мій коханий?

КОРНЕЛІЙ. І до чого нетямущі пішли діти. Та любить він тебе, розумієш?
Лю-бить!

(За-кущів виглядає Марко.)

МАРКО. Ей, що тут діється?

КОРНЕЛІЙ. Слово честі, ви всі вирішили мене сьогодні замучити своїми безглуздими запитаннями. Ніхто нічого не розуміє. Допоможіть мені краще покласти хлопця на лаву , а то чого доброго застудиться.

(Корнелій та Марко кладуть хлопця на лаву.)

МАРІЯ.(Плаче, цілує принца, гладить його плечі, обличчя, руки.) Принце,, мій Артуре!

МАРКО. Твій Артуре?! Корнелію, послухай тільки... « Її Артуре» Та можете ви, нарешті, розтлумачити, що це все означає?!

КОРНЕЛІЙ. Ех ти, бездумна колода, Марку. Обстругуючи сухі дошки, ти зовсім забув пахощі квітучого дерева. Ходімо краще звідсіля, у твій дім прийшла весна і не будемо їй заважати цвісти.

МАРКО. (Розгублено) Ви всі з глузду зіхали! Чи може то я розум втратив? Ну, Марія! Ну дурне дівча! Покохати принца! Зачекай – ось я тебе приведу до розуму!

КОРНЕЛІЙ. Радій, лисий пеньок! Радій, що вона взяла найкраще, що у тебе є. Вона вміє кохати і бути коханою. А це , велике мистецтво.

МАРКО. А королева Ізабелла, хіба вона дозволить, щоб принц Артур і моя дочка...

КОРНЕЛІЙ. Марку, я вірю у дива. Бо якщо вони, Марія і Артур зустрілися в цьому безглуздому королівстві, то це вже диво. А коли диво сталося, ніхто, чуєш, ніхто не зможе його відмінити, навіть королева. Побачиш, вони переможуть! Тим більше, що поруч буду я. А я в цьому диві теж зацікавлений, Марку. (Пошепки Марку) Тому, що я теж закоханий.

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА СЬОМА

Зала у палаці. На стінах висять клітки з канарейками. У залі король і королева.

ІЗАБЕЛЛА. Ваша величність, прибув імператор Трулілійський і король Барбариський, вони загрожують війною. Ви повинні вжити заходів.

(Король показує на себе рукою, а потім заперечливо хитає головою
»Облиште ,мовляв, мене«.)

Чи не хочете ви сказати, що я цим повинна займатися?

(Король в знак згоди махає головою.)

Вас ніщо не турбує. А я хочу, щоб мій син був щасливий. І я готова відмовитися від усього, навіть від дієти. Я буду робити все це, доки не знайду справжню принцесу. І нехай усі королі і імператори погрожують мені війною!

Мій син буде щасливий – я заприсягаюся в цьому!

(Король збирає клітки з канарейками і зникає.)

Ну чому, ну чому я не вийшла заміж за падішаха? Корне-е-елію!

(Входить Корнелій)

ІЗАБЕЛЛА. Там ці двоє...

КОРНЕЛІЙ. Знаю , ваша величність. Імператор і король. Погрожують війною.

ІЗАБЕЛЛА. Треба щось вигадати. Корнелію , чуєш, треба щось придумати.

КОРНЕЛІЙ . Вже думаю, ваша величність.

(Корнелій та Ізабелла , взявшись за голову, ходять по залу, думають.)

КОРНЕЛІЙ. Придумав! Війни не буде! (Шепче щось на вухо Ізабеллі) Накажете їх покликати?

ІЗАБЕЛЛА. (Радісно) Клич!

(Королева сідає на трон. Входить імператор Трулялійський та король Барбариський.)

КОРОЛЬ ТА Імператор.(Разом) Нам потрібен король Марціус Сто Восьмий!

ІЗАБЕЛЛА. Їх величність зайнятий державними справами.

КОРОЛЬ ТА ІМПЕРАТОР (Разом обурено). Отже, ви гадаєте, що оголошенням війни за зневагу до наших дочок, не державна справа? Ви їх назвали несправжніми принцесами. Ви взяли під сумнів блакитний колір їх крові!

(Король та Імператор говорять разом, заважаючи один одному.)

КОРНЕЛІЙ. Якщо можна, говорить по черзі! Нехай першим говорить їх величність король, як більш поважніший і знатний володар.

ІМПЕРАТОР .Що таке? Це він більш знатний? Насмішили! Та його знатність це...це... пуф...це ніщо!...

КОРОЛЬ. Моя – ніщо?... Та ви... ви...- вискочка! Ваш дідусь ще торгував макаронами та підтяжками, коли я вже був королем.

ІМПЕРАТОР. Ха-ха! Королем! Ви тільки послушайте: королем! Та він знайшов цей титул! Випадково! І всі знають. У лавці знайшов. У лахмітника серед різного сміття. Ха-ха! Король Барбариський!Ха-ха!

КОРОЛЬ. Ах так! Я... я оголошую вам війну!! Ви – злісний наклепник!

ІМПЕРАТОР. Ні, це я оголошую вам війну! Більш мерзотного брехуна у житті не бачив. Війна!

КОРОЛЬ. Війна!

(Імператор і Король вибігають. Ізабелла та Корнелій сміються. Поза завісою чути звук труби. Корнелій виглядає за двері)

КОРНЕЛІЙ. Здається , прибула нова принцеса.

ІЗАБЕЛЛА. Так зустрічай же її.

(Корнелій виходить. Через якусь мить він повертається з Марією. Вона чудова. На ній звичайнісіньке ситцеве плаття, а коси переплетені блакитною стрічкою.)

КОРНЕЛІЙ.(Пошепки) Нічого не бійся! Поводь себе так,якби ти не в палаці , а десь у садочку , на городі, чи в кухні готуєш вечерю.

(В цю ж мить в зал входить принц. Він і Марія дивляться один на одного.)

КОРНЕЛІЙ. Ма...ма... Принцеса Маргарита з королівства Уеріпського.

ІЗАБЕЛЛА. Звідкіля, звідкіля?! (Розглядає Марію).

ПРИНЦ. (Не зводячи очей з Марії) Яке то має значення, мати!?

ІЗАБЕЛЛА. І ви тут!?

ПРИНЦ. Так, матінко.

ІЗАБЕЛЛА. Невже ви знайшли свою зірку?

ПРИНЦ.(Продовжує дивитися на Марію) Так, ваша величність, знайшов!

ІЗАБЕЛЛА. Чудово! Тоді познайомтесь з гостею. (До глядачів) Десь я бачила цю принцесу. Але де?

ПРИНЦ. (Підходячи до Марії) Артур!

МАРІЯ. Ма...

КОРНЕЛІЙ.(ззаду)Маргарита.

МАРІЯ. Маргарита.

ПРИНЦ. Чудово імя, але мені здається, що вам більш лічило б Марія.арія .завжди подобалося більше.

ПРИНЦ. Дозвольте вас звати Марією.

МАРІЯ. Я буду щаслива, мій принце.

ІЗАБЕЛЛА. ((до залу) І голос знайомий. Так Марія, чи Маргарита? Не збагну...десь я вже з цією принцесою зустрічалась.

ПРИНЦ. Матінко,невже ви не розумієте, що це абсолютно байдуже.

ІЗАБЕЛЛА.(розгублено) Що ж ... тим краще. А зараз, принцесо, ми починаємо наш конкурс Розважте нас піснею та танцями.

МАРІЯ.З задоволенням, ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА. Принце, ви що, теж будете присутніми на цьому?

ПРИНЦ. Без сумніву!

ІЗАБЕЛЛА. Неймовірно!

(Корнелій підходить до Марії і шепче їй) Не бійся все йде чудово.

ПІСНЯ МАРІЇ

Дощ весело стрибає

Поглянь-но у віконце.

Листки з бруньок стріляють,

І гріються на сонці.

ПРИСПІВ:

Наш ранок посміхається,
Мчить весна струмочками,
І сонце в небі бавиться,
І всім співати хочеться.

Птахи співають хором,
Краплинок не бояться,
На гілці дирижером
Шпак скаче в чорнім фракці.

ПРИСПІВ:

Нам ранок посміхається...

(Під час пісні Марії до залу входить Король. Він настільки зачарований милою дівчиною, що кладе клітку з канарейками до долу і сідає на неї. Коли Марія скінчила співати, Король підскакує, підбігає до Марії і кричить захоплено.)

КОРОЛЬ. Ви співаєте краще моєї самої найкращої канарейки! Ваша величність, хто цей соловейко?

ВСІ ХОРОМ. (Крім Ізабелли) Заговорив!?

ІЗАБЕЛЛА. Принцеса Мар-мар... (Махає рукою) Марія з королівства Укріпського. Принцеса прибула сюди задля того, щоб узяти участь у конкурсі справжніх принцес.

КОРОЛЬ. Ніяких конкурсів! Принце одружуйтесь на цій пташці!!

Зараз же! Цієї ж миті!

КОРНЕЛІЙ ТА ПРИНЦ. Хай живе король!

ІЗАБЕЛЛА. (байдуже) І все ж, ще не час святкувати перемогу! Попереду три конкурси!

КОРОЛЬ. Королева, якщо вже я заговорив, то скажу все! Коли ви відішлете цю дівчину додому, то заприсягаюся канарейками, ви станете дружиною падішаха... і до того ж, триста першою. Дитя моє, (до Марії) не хвилюйтеся, король на вашому боці.

ПРИНЦ. І принц також!

(Королева здивовано дивиться на принца.)

ІЗАБЕЛЛА. Неймовірно! Корнелій, нитки!

(Корнелій вносить клубок заплутаних ниток, які дає Марії.)

Ви повинні їх розплутати.

МАРІЯ. Ах, так це ж моє улюблене заняття.

ІЗАБЕЛЛА. Тим краще.

(Марія легко розплутає нитки, а потім дістає з кишені гачок і в'яже з ниток мереживом комірець, який дає королеві.)

МАРІЯ .Дозвольте , ваша величність, вручити вам цей невеличкий подарунок.

(Всі аплодують Марії.)

ІЗАБЕЛЛА .Дуже люб'язно з вашого боку, принцесо. (Ізабелла до Корнелія) Нехай вона покаже свої знання у кулінарії. Принесіть принцесі продукти. Побачимо, як вона готує.

(Корнелій та Марцеліна все готують задля куховарки. Марія повязала фартух і швиденько почала місити тісто, наспівуючи пісеньку. Всі слідкують за кожним її рухом. Ось Марія виймає з жаровні готові коржі і підносить королеві.)

МАРІЯ. Покуштуйте,ваша величність. !

ІЗАБЕЛЛА. (куштує) М-м-м-ох! Нічого собі...Смачно!

КОРОЛЬ.(куштуючи) Я нічого кращого не їв! Ура, ми виграли! Синку, поздоровляю тебе!

ІЗАБЕЛЛА. Зачекайте,ваша величність! Поздоровляти рано. Принцесі необхідно спочити з дороги, а ранком, коли все буде гаразд, то і я поздоровлю нашу гостю з перемогою.

ПРИНЦ. Але, матінко, принцеса і так вже всім довела свої здібності , навіть батько заговорив. А ви знаєте, як це рідко буває. Невже потрібні іще якісь докази. А коли й потрібні, то поясніть, в чому вони полягають?

ІЗАБЕЛЛА. Артуре, я рада, що ти спустився з зірок на землю, але до ранку залишилось так мало... Добраніч, принцесо!

ЗАТЕМНЕННЯ

Просценіум. На авансцені столяр Марко. Входять Корнелій, принц Артур і Марцеліна.

МАРКО.(Кидається до Корнелія, хапає його за плечі, починає трясти.)

Ну,що там? Кажи!

МАРЦЕЛІНА. Е-гей, ти витрусиш з нього душу!

ПРИНЦ. (Марку) Не хвилюйтеся!

МАРКО. Як там моя дівчинка?! Як Марія?!

КОРНЕЛІЙ. Усе гаразд. Якщо, звісно, не рахувати моїх зламаних ребер. Спить твоя дівчинка на пухових перинах і бачить солодкі сни.

МАРКО. На пухових перинах? Боюся, що все не так просто, Корнелію, як ти говориш. Щось, мабуть, Ізабелла задумала.

ПРИНЦ. І у мене на душі тривожно.

КОРНЕЛІЙ. Коли по правді, то і я так думаю, що тут криється якась таємниця. Але впевнений, що все буде гаразд. Марія проста, селянська дівчина. А коли ми сільські, покохаємо, то ніякі королівські хитрощі нам не страшні. Чи не так, Марцеліно? (Намагається обняти Марцеліну.)

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ВОСЬМА .

Спальня у палаці . Люстро, таз з водою. Біля тазу підкладена щітка. На другому плані – величезне ліжко. Під пологом на ліжку сила силенна перин, подушок, пуховиків. В кімнаті незатишно, всюди висить павутиння. Марія входить в кімнату. В руках у неї величезна лампа. Вона підходить до люстра і проводить пальцем по склу.

МАРІЯ. У-у-у, яка пилюка (дивиться навкруги), і павутиння, мабуть, давненько не прибирали.

(Марія запалює у канделябрах свічки і , коли кімната наповнюється світлом, приймається за прибирання. Віник та щітка так і літають у неї в руках.

Марія почала займатися своїм звичайним ділом. Працюючи, вона заспівала свою пісеньку «Під дощик».

Вона прибирає , чистить, надраює до тих пір, аж поки в кімнаті починає все виблискувати і світитися. Вона перетрушує матраци і перини, і раптом на дні ліжка помічає горошинку.

МАРІЯ. Горошинка! Звідкіля вона тут узялася?

(Вона сідає на підлогу, розглядаючи горошину. Марія позіхає, потягуючись.)

Звичайнісінька собі горошинка. (засинає)

ЗАТЕМНЕННЯ .

Спальня у палаці. Марія спить на підлозі, притулившись до ліжка .В руках у неї блищить горошина. Спальня наповнюється сонячним світлом. Настає ранок. У спальню входять Ізабелла, король, принц, Марцеліна, Корнелій. Вони ще не бачать сплячу Марію.

ІЗАБЕЛЛА. Марцеліно, чому ти без мого дозволу входила в цю кімнату ?

МАРЦЕЛІНА. Що ви, ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА. Тоді хто тут все прибрав і... де принцеса?

КОРНЕЛІЙ.(Помічає Марію)Ось призвідниця цього порядку, ваша величність!

ІЗАБЕЛЛА. Принцеса? ! Тихо, не розбудіть її. Погляньте, в руках у неї горошина. Вона її знайшла ! Перед вами справжня, найсправжнісінька принцеса!

(Принц підіймає Марію на руки і несе її. Загальні радощі. Всі виходять , крім Корнелія і Марцеліни.)

КОРНЕЛІЙ. Ну, Марцеліно, тепер ти вже бачиш, що я клятву не порушу. І взагалі, уявляєш собі,що було б, коли б я , селянський син, не пішов служити королю Марціусу.

МАРЦЕЛІНА. А що було б?

КОРНЕЛІЙ. Як це що? По-перше, я не зустрів би тебе. По-друге, ти не зустріла б мене. А по-третє, невідомо, чим скінчилася б ця казка. Корнелій і Марцеліна беруться за кінці завіси і помалу ідуть одне одному назустріч.

КІНЕЦЬ